N°. 40. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Maandag 17 Februarij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brussel. — De belgische *Moniteur* houdt een Besluit van den 12den dezer, waarbij de statuten worden goedgekeurd eener op te rigten naamloozen maatschappij, onder eene naam van *brusselsche bank*, welke onder het toezigt van het bewind met staan en waarvan de zetel *De la Bruxelloise* van reis gezegd wordt dat het eerst ontwerp aftomatig is belast is de noodige inschrijvingen bijeen te verzamelen en voorts van den uitslag aan den minister van financien rapport te doen, waarna door het bestuur der directeur der bank zal worden benoemd en eene algemeene vergadering belegd worden tot vaststelling der verdere noodig te vinden maatregelen.

Tevens worden door het belgisch officieel blad de statuten zelve der maatschappij medegedeeld: Dezelve zal te Brussel gevestigd wezen met afdeelingen in andere plaatsen; derzelver duur is op 99 jaren en 8 maanden bepaald. Dezelve zal als depothouder, als circulatie-, wisselbank en bank van voorschot werkzaam zijn, zal bankbriefjes van 40, 100, 500 en van 1000 fr. mogen uitgeven tot een bedrag van het kapitaal dat te boven gaande, zoude zijn, zoude zulks tegen intrest der bewaring gelden, ook in rekening courant toelaten, en voorts alle bankzaken, tot bevordering van den bloei en uitbreiding harer operatien dienende, mogen aangaan, innemen uitbreiden; het kapitaal is op 20,000,000 francken bepaald, in 20,000 actien ieder van 1000 fr. verdeeld, waarvan 5 pCt. terstond bij de inschrijving, 45 bij de vestiging der maatschappij en de 50 overige in 't vervolg moeten betaald worden; de maatschappij kan met den 1sten Mei hare operatien beginnen, en constituëert zich zoodra de inschrijvingen 6,000,000 fr. bedragen; de inschrijvingen zijn op naam; de intrest is op 5 pCt. bepaald met een eventueel dividend; onder algemeene bepalingen wordt aan het slot vastgesteld, dat de koning (vorst *Leopold*) alle operatien van beleenen of schorsen, die hij met het belang van België strijdig acht, en dat er geene verandering in de statuten, dan met zijne goedkeuring en op het besluit van het twee derde der deelhebbers kan gemaakt worden.

— De brusselsche *Indépendant* bericht, dat het vroeger vermeld maadgestemd comité van fortificatien thans geconstitueerd is, bestaande uit den generaal *Evain*, president, de kolonels *Wolmar*, *Jolly*, *Dutilloeul* en de luitenant-kolonels *de Pandt*, *Cordemans*, *Beaulieu* en *Lacoste* als leden; dit comité hield zich bezig met het onderzoek der in Kempenland daar te stellen wegen en andere communicatien, en der ontwerpen van verdedigingen der noordelijke grenslinie, ten einde het advies van commissarissen aldaar in overeenstemming te brengen met de verschillende aan die zijde noodig geoordeelde aan te leggen fortificatie-werken, waaromtrent eerlang een voorstel aan de kamers zoude worden gedaan.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerde Belg. 99¼; Nap. 90½; Sp. perpet. 45⅝, ½; 3 pct. 27¼; Cortes 45¼, ⅛; Uitgez. 13⅝.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 12den Februarij.

De kamer van afgevaardigden houdt zich nog dagelijks bezig met het ontwerp tot wijziging van de wetgeving op de failissementen.

— De heer *Laffite* heeft dezer dagen in de dagbladen een brief doen plaatsen, waarin hij zich verdedigt tegen het vermoeden, dat zijn boedel insolvent zoude zijn, en door cijfers tracht te bewijzen, dat hem nog 4 à 5 millioenen na bene geheele liquidatie zullen overblijven.

— Men wil tijdingen uit Washington hebben ontvangen, volgens welke de kamer der vereenigde woordigers geweigerd heeft zich omtrent de maatregelen, die men te nemen van het Fransch gouvernement wilde nemen, te verklaren, tot er eene nadere beslissing van onze wetgeving zoude gevolgd zijn.

— De hertog *van Orleans* heeft gisteren eenen maaltijd gegeven, waartoe meest alle de vreemde gezanten waren genoodigd.

— Het ministerieel avondblad meldt van de Spaansche grenzen: „De batailleus insurgenten hebben en nieuw Elisondo gebombardeerd. Kolonel *Ocáne* is daarop den 7den dezer met 2000 man uitgetrokken, heeft hun plaats toegeschoten. Na eenen aanval, waardoor de gehate vijand den rijnals tegen hem werd gericht, heeft hij in het dorp zijne positie genomen, en wacht daar versterking van den generaal *Mina*.

„Den 10den was reeds eene voorhoede van 300 man tot de Alduides genaderd.

„Men spreekt van een gevecht, dat op den 4den te Arquijas tusschen *Lorenzo* en *Zumala Carregui* zoude geleverd, doch waarvan de uitslag nog niet bekend is, wijl beide partijen zich de overwinning toeschrijven."

Eerts schrijft men uit Reynosa van den 5den, dezer, dat de generaal *Mina* te Viana en op een uur afstands van Logrono magazijnen van levensmiddelen en krijgsbehoeften heeft aangelegd, en was sints twee dagen aldaar het gerucht verspreid, dat *Mersno* op den 14den Januarij te Guiroza in Oud-Kastilien was overleden.

Eindelijk uit Aragon, dat de benoeming van Espagnac te Saragossa tot den dood van den dezer het standvastig aanhoudend *Ferdinand* had omgeworpen, en den gedenkteeken der constitutie van het jaar 1812 weder opgerigt. Tot den 4den hadden de autoriteiten niets durven ondernemen om dezen moedwil te stuiten.

— Heden (12 *Februarii*) waren de fondsen genoteerd: 5 pct. kont. 108,60; op tijd 108,70; 5 pct. kont. 78,75; op tijd 79; Napolitanen kont. 95,90; op tijd 96,05; 5p. perpet. 44; 3 pct. 27¼; Cortes 42¾.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 16den Februarij.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den Februarij 1835, N°. 27, zijn, in de regtbank van koophandel te *Nijmegen*, de navolgende benoemingen gedaan, als: tot president, de heer *J. G. ten Boven*; tot regters, de heeren *J. H. Smits*, en *A. W. van Roggen*; tot regters-plaatsvervangers, de heeren *H. Greving*, *W. W. van Velp*; en *P. Leenderts*.

— De Parlementaire Commissie uit het Amortisatie-Syndicaat heeft ter kennisse van het publiek gebragt, dat, ingevolge het 14de artikel van het berigt van den 1sten Augustus 1823, en het besluit van de algemeene vergadering van het Amortisatie-Syndicaat, van den 15den October 1834, zoo mede krachtens de wet van den 27sten December 1834 (*Staatsblad N°.* 40), de *elfde* aflossing der *schuldbekentenissen* van het *Amortisatie-Syndicaat*, rentende 2½ pCt. gevorderd volgens art. 35 der wet van den 27sten December 1822 (*Staatsblad N°.* 59), is bepaald op *tien millioen guldens*.

— Men verneemt uit Groningen, dat de heeren officieren van het 1ste Bataillon, 1ste afdeeling Groninger schutterij, uit erkentenis eene gouden snuifdoos hebben vereerd aan den majoor *G. J. Buchner*, welke, na ruim drie jaren dit bataillon, hetwelk met de uitgezochtste verkleefdheid aan hem gehecht was, te hebben gekommandeerd, thans is overgeplaatst bij het 1ste bataillon, 6de afdeeling infanterie.

— Uit Hellevoetsluis wordt gemeld, dat aldaar den 15den dezer des avonds is binnen gekomen, het Nederlandsch oorlogvaartuigschip: *de Hoop van Alblasserdam*, kapitein *M. D. Meijer*; hijnde den 12den october van Batavia vertrokken. Ter hoofdplaats van Batavia was, zoo men meldt, den 10den october des morgens werkelijk eene buitengewone aardbeving gevoeld, welke vrij lang geduurd had en van een sterk onderaardsch gedruisch vergezeld ging. Verscheidene woningen waren meer of min beschadigd geworden; men had echter den 11den nog geene berigten van verdere ongelukken.

De belgische berigten van gisteren behelzen niets bijzonders. In den senaat is Vrijdag ll., bij de behandeling van het hoofdstuk van eerdienaten, in het budget van de binnenlandsche zaken, de toelage voor de engelsche kerk op nieuw ter sprake en door onderscheiden leden weder betwist geworden, doch is ten laatste met eene meerderheid van 18 tegen 13 stemmen besloten, het cijfer door het bestuur voorgesteld te behouden.

— Te Antwerpen waren Zaturdag genoteerd: Belg. 99¾; Nap. 90¼; Sp. perpet. 45⅝, ¾; 3 pct. 27⅛; Cortes 45½, ⅝; Uitgez. 15⅝; Braz. 84½, ⅝.

De Londensche dagbladen van den 14den vermelden, dat de Pruisische gezant, graaf *van Bulow*, aldaar is aangekomen.

— Uit Lissabon had men tijdingen, volgens welke de koning *Leuchtenberg* aldaar behouden was aangekomen en het bewind der jonge koningin weder vastgebleven.

— Te Londensche beurs van den 13den dezer waren genoteerd: de 3 pCt. gecons. 92¼; Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 51½; 5 pCt. 102⅛; Spanje 57¼ à ⅛.

De staatkundige rust van de jongste dagen staat weldra door een belangrijker tijdperk vervangen te worden, waartoe de opening van de parlementszitting in Engeland het eerst een' ruimen voorraad van stoffe zal opleveren. Op die wijze nagenoeg is de aandacht van geheel Europa gedurende vier jaren, bij afwisseling, bezig gehouden, zoodat telkens een nieuwsblad werpt op hetgeen de tijdsgenoten gedurende het verlopene jaar hebben opgeleverd, dan er [illegible] zoo kunnen worden, zich zelven te overtuigen, dat er in al [illegible] *waarts* gegaan is, en dat de julij-omwenteling [illegible] wone gebeurtenissen, waardoor het menschdom [illegible] beweging op den weg van beschaving en verlichting [illegible] afgebroken heeft. En dit [illegible] welligt eene oorzaak [illegible] doch wanneer men onder die wijze van beschouwing al [illegible] tuigd konden houden, dat er niets vooruit [illegible] gegaan, dan zoude [illegible] dergelijke overtuiging [illegible] de zekerheid der [illegible] niet weg, dat er in de laatste jaren veel, ja zelfs [illegible] gebeurd is; en wanneer wij al verder die gebeurde zaken van meer nabij bezien, dan blijkt het ons dat die vermeende stilstand [illegible] niet anders [illegible] voortwaarende beweging [illegible], die zich [illegible] laat, omdat de vaste punten van vergelijking [illegible] In het tijdperk tusschen *Augustus* en den dood van *Tiberius* vinden ook de gebeurtenissen te rusten en evenwel dit tijdvak van 50 jaren de grootste gebeurtenis, die er op onze wereldbeschouwing voorgevallen, plaats hebben. De geboorte van Hem en zijn dood van den Verlosser der wereld, zijne leerlingen de wereld doorkruisten en eene verhevener zedeleer, dan ooit was gekend geweest, zich voor altijd vestigen op de bouwvallen van het Romeinsche Keizerrijk, en zich aan het hoofd der beschaving zetten. In dien vermeenden stilstand was de wereld eene onafzienbare uitgestrektheid, in veredeling, verlichting en beschaving, geworderd.

Zoo ook zijn wij wellicht in den laatsten tijd voorwaarts gegaan, toen wij vermeenden dat er slechts stilstand was, toen zich niets aan ons oog voordeed, waaraan wij voortgang of terugkeer konden bespeuren. Nog slechts weinige dagen, en dan hebben wij weder een punt van vergelijking voor ons. Tot zoo lang zweven wij nog in het onzekere, of het jaar 1835 voortgang of stilstand zal medebrengen. Alle staatkundige voorteekenen duiden echter aan, dat de verbroken schakel der gewone gebeurtenissen weder aaneen gehecht zal worden, en een tijdperk van meer orde en regte handhaving, in spijt van den omwentelingsgeest, zal aanbreken.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Februarij.

Het ministerieel avondblad meldt heden van de spaansche grenzen: „*Mina* heeft den 4den dezer met 400 man Pampelona verlaten, en bevond zich den volgenden dag te Tafalla, op weg naar Caparoso, ten einde [illegible] aldaar gewacht werd, te bevechten.

„Denzelfden dag had hij aan *Linares* bevel gegeven, zich van Lumbier naar Aoy te begeven.

„De divisien waren te Sanna. Men heeft niets nadere van het gevecht van Urpuya vernomen.

„Den 6den gaf *Mina* aan *Lorenzo* last om van Los Arcos naar Estella te trekken."

De bijzondere berigten uit Bajonne vermelden niet anders, dan [illegible] gelijke versterking voor het leger der Koningin uit de [illegible] provincien wachtende was, en dat de generaal *Espartero* uit de provincie Biscajen in staat van beleg heeft verklaard.

Onder dagteekening van den 3den schrijft men uit Madrid, dat het nog geheel onzeker was, wie aan het hoofd van het ministerie van oorlog zoude gesteld worden. De benoeming van den generaal *Alava* werd door velen in twijfel getrokken.

De kamer van afgevaardigden stelt zich nog altijd met de behandeling over het budget bezig. In hare zitting van den 3den werd bevestigend over een bedrag van ongeveer vier millioen franken, dat door den minister van binnenlandsche zaken voor de politie was aangevraagd. Met vrij geringe meerderheid en eenigzins onverwacht werd eindelijk de voordragt aangenomen. Den volgenden dag werd door eene commissie uit beide kamers aan den Koning te Regenten het adres aangeboden, over den opstand van den 10den der vorige maand. H. M. had zich zoo het heet over den inhoud niet te vreden betoond.

De generaal *Bourke*, die reeds den 26sten Maart Madrid verlaten was den 3den dezer nog niet Barcelona aangekomen.

Men zegt dat door [illegible] alle de bevredigende voorstellen die [illegible] van de zijde van het Engelsche ministerie zijn gedaan, heeft verworpen.

— De heer *Sébastiani* is nog niet naar Londen vertrokken.

— Eenige westelijke departementen vertoonen zich eenige honden [illegible] die sedert de troepen reeds meermalen zijn uit een [illegible] Voorzigtige eigenaren hunner, die zich aan manslag [illegible] gemaakt, [illegible] Bourbon-Vendée, [illegible] verdoold vermeden.

— De fondsen waren heden (15 *Februarij*) genoteerd: 5 pCt. Cons. 108,95; op tijd 108,75; 3 pCt. Cons. 79,15; op tijd 79,35; Nap. tenten. kont. 96,05; en tijd 96,25; Spaansche 44½; 3 pCt. 27½; Cortes 33¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Februarij.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft, den 15den December des vorigen jaars, een bevelschrift uitgevaardigd, dat thans is bekend geworden, waarbij, ten gevolge een in de organieke statuten voor het Koningrijk Polen, van den 20sten Februarij 1832, voorkomend artikel, vastgesteld wordt, [illegible] jaarlijksche volksteliging voor het leger zal plaats hebben, in verhouding van 2½ op elke duizend personen van het mannelijke geslacht, de Israëlieten uitgezonderd, welke manschappen ieder jaar bij de [illegible] der ingeschrevenen zullen genomen worden, volgens de [illegible] bepalende of later te bepalen verordeningen.

Z. M. de Keizer heeft aan een aantal aanzienlijken van het Koningrijk Polen [illegible] orden geschonken, onder welke men opmerkt de staatsraad *Wielopolski* en *Lubowidzki*, die met de St. Anna-orde, eerste klasse, begiftigd zijn. Nog heeft Z. M. bevolen, dat de inwoners van het Koningrijk Polen, die in het Russische leger dienen, voortaan [illegible] zullen hebben van het in 1816 in Rusland opgerigte Invaliden-fonds, en dat ook van nu af in dat Koningrijk zekere percenten ten voordele van gemeld fonds geheven zullen worden van alle geschenken, belooningen, loonigen, enz., welke de ingezetenen van hetzelve aan de regering [illegible]

In Warschau is door [illegible] een [illegible] Koningrijk, [illegible] bijzonderheden opgerigt en de noodige gelden daartoe [illegible]

— Men schrijft uit Weenen, dat Z. M. de Keizer van Oostenrijk aan don *Miguel* heeft toegestaan, om, als bijzonder persoon, zich in genoemde hoofdstad neder te zetten. Dien ten gevolge werd genoemde Vorst aldaar eerlang verwacht.

— Den 27sten Januarij is de nieuwe, bij het Engelsche kabinet bestemde Turksche gezant, *Nury*-bey, met een aanzienlijk gevolg te Londen aangekomen.

— Uit Belgrado schrijft men van den 26sten Januarij, dat de oorlasten, die kort geleden in Servie waren uitgebroken, geen anderen oorsprong hadden, dan den voortduurenden, geest van tegenstand der Primaten tegen de maatregelen der regering. Zoodanig onbehoorlijk [illegible] die geest zoodanig, dat vorst *Miloach*, het geraden achtte, eene terzadezing aan te [illegible] die te Kragujewatz had plaats gevonden, [illegible] deze bevolking [illegible] was, te ontbinden; wat verre echter dat de [illegible] hierdoor bevredigd gevonden zijn, zetten zij hunne bedadelijke [illegible] en wilden den vorst van het bestuur verdrijven. Verkleede troepen tegen hem afgezonden [illegible] schijnen voornamelijk [illegible] te zijn, en men heeft zich [illegible] genoodzaakt gezien [illegible] vorderingen [illegible] te stemmen. Op den 26sten deed [illegible] dat [illegible] was getroffen, te Kragujewatz [illegible] 1 000 000 [illegible] Een Engelsch courier die van Konstantinopel [illegible] aangekomen, heeft aldaar het bericht overgebracht, [illegible] khan) op den 20sten December te Teheran [illegible] werd uitgeroepen.

De wissel-koersen van [illegible] waren heden: [illegible] 100⅜; 4 pCt. 99⅜; Bankactien 1295. [illegible] den 14den Maart: 100¾; 4 pCt. 99⅜; Bankactien 1295.

REGTERLIJKE MAGT.

EERSTE ARTIKEL.

Zoo als wij dat voorzien hadden, en zoo als het zich gemakkelijk liet begrijpen, heeft het wets-ontwerp omtrent de regeling der regtsmagt aanleiding in de secties der Tweede kamer gegeven tot veelerlei uiteenloopende aanmerkingen, welke, voor zoo verre zij ons zijn bekend geworden, van zoodanigen hoogtegewigtigen aard waren, als waartoe een dergelijk ontwerp aanleiding moest geven. En geen wonder; het geld eene der hoogste aangelegenheden in den Staat; het betreft de eindelijke regeling van dat Staatslighaam, waarbij de burger vrijheid, leven, eer en bezittingen weet veilig te bewaren, wanneer staatsorkanen loeijen. De onafhankelijkheid der regterlijke magt, haar aanzien, hare schitterheid hangen veel af van de wijze harer zamenstelling, en die zamenstelling kan niet voorbijziening van zeker [illegible] daargesteld. Wat [illegible] aangaande de beraadslagingen [illegible] Tweede Kamer, daaromtrent mogen opgeworpen hebben, daaromtrent is de Grondwet de toetssteen, waaraan een ontwerp van wet, eene zoo gewigtige aangelegenheid betreffende, moet worden ter toetse gebragt; en wat die Grondwet voor goed vindt, dat mogen wij ook gerust daarvoor houden, omdat die Grondwet, zoo wel als zulke gedeeltelijke wijzigingen, welke [illegible] de algemeene [illegible] der Natie inhoudt, en het geen bij [illegible] meer zoo veel meer regt daarvoor mag gehouden worden, omdat die Staatswet met eene beslissende meerderheid is aangenomen geworden. — Eene eerste bedenking, ook van elders tegen het ontwerp van wet ter herziening der wet van 18 April 1827, betreft den *corps*, deze bedenking zoude echter van meer gewigt zijn, ware het niet, dat [illegible] onderzoek te zijn, dat, na de aanneming van het ontwerp van wet, de vroegere wet van 18 April daarna zoude verbeterd worden en, even als zulks nu met de Wetboeken zal moeten plaats grijpen, *in haar geheel* zoude worden afgekondigd. Moet dit [illegible] beeld, — dat toch zóó natuurlijk wordt aangegeven door hetgeen met de sedert 1830 veranderde wetgeving plaats grijpt, — niet strooken met de voornemens der Regering, dan zouden wij de afkeuring van een *alsdan* gebrekkig stuk niet hebben ingehouden

onder de aandacht der Natie te brengen; maar wij gelooven, dat die bedenking voortaan alzoo zal worden opgelost. Het wonde toch eene met ons Nederlandsch karakter zelfs en elendige handelwijze zijn, welke men niet kan veronderstellen, zoodat netheid en juistheid van uitdrukking, eenvoudigheid en duidelijkheid in de wetten als noodzakelijke *ingredienten* verlangd worden, zal men den draad van Ariadne niet behoeven, om uit den doolhof van herzieningen, verbeteringen, verklaringen, weglatingen en bijvoegselen zich niet te verliezen. Maar zoude men bovendien toch die eenvoudige netheid en duidelijkheid niet wenschelijk achten, ook om der achtbaarheid wille van dat aanzienlijk Staatslichaam. Worden toch bij het wets-ontwerp de belangen niet geregeld van personen, die door hun onafhankelijk karakter waarborg moeten opleveren voor de inbreuken van het Hoog Gezag; van menschen, die door hun zedelijk karakter het vertrouwen en de achting voor zich moeten verwerven; van burgers, die door hunne verkregene kundigheden, eerbied voor hunne gewigtige bediening, tevredenheid en hertsing in hunne uitspraken of beslissingen mogen afwenden, eindelijk, van hen, die van hunne eerste jeugd af aan er zich gelukkig toegelegd, om door hunnen ijver, hunne bekwaamheid, hunnen langdurigen arbeid en ondervinding, de vruchtbaarste te worden als voor de hoogste aangelegenheden in de maatschappij, opdat staatslichaam, 't welk zij gezamenlijk uitmaken, naar verdienste zijne hoogte plaats bekleede, welke hetzelve door de Grondwet toegewezen is? Men zie, dat de Grondwet niet ligtvaardiglijk die hoogte heeft bepaald, waarop de wil der Natie de regterlijke Magt verlangt te zien; en waarop talenten, kunde, bekwaamheid van het geheele leven aan de belangen van de geheele maatschappij, en de duurzaamheid zoner daartoe geschikte opvoeding, ook te weinig let gegeven. Het onderscheid, waarmede de Regtmagt moet worden bekleed, naar luid der Grondwet is geen sonst, maar het is uit de natuur van het, in het belang zelve van den Staat. Het moge in den aard van het despotismus liggen, om de regterlijke magt samen te stellen uit menschen, die aan al die hoofdvereischten, welke wij opnoemden, niet voldoen; hier moge waar zijn, dat de minachting voor de regterlijke magt moet ontstaan uit het gebrek aan onafhankelijkheid; het moge niet te loochenen zijn, dat ten gevolge van het Fransche Systema, ook bij ons, het hoog aanzien, hetwelk onze Regtbanken, eenigermate mogen genieten, en dat aan dezelven van menschen aanbevolen kon gegeven worden tot eene hoog verheven opvatting van onvervreemdbare regten in een vrijen staat, - den, God dank, nog leven er bij ons in de herinnering, welke de Natie niet van zich heeft geworpen, noch in 1814, noch in 1815, de ware beginsels omtrent de onafhankelijkheid, het aanzien en de achtbaarheid der regterlijke magt! Verdere gewenschte en verdedelende bestuiving mogen wijzigingen doen ondergaan, maar het beginsel leeft toch, en de verstandige toepassing daarvan heeft onze Grondwet aangenomen, en derzelver naleving voorgeschreven. Er valt hier niet te onderzoeken, of alle kenzen van perfectie even gelukkig in concreto wij zullen zondborstiglijk erkennen, dat dit zelfstelsel niet altijd het geval is geweest; maar wat vooral op den voorgrond moet staan: onkrenkbare eerlijkheid, zelfstandigheid en gevoel van onafhankelijkheid, dit heeft men toch meestal, - wij zouden bijna durven zeggen, altijd, - daar aangetroffen, waar mindere onderwinding of bekwaamheid mogt gelaakt worden. En waarom zoude de zedelijkheid niet ook tot die hoofdvereischten behooren? Of verdient het vertrouwen der Natie niet, dat zij, aan wier beslissing men leven, eer, vrijheid en bezitting moet toevertrouwen, zelve personen zijn, die proefondervindelijk of in geweten dat alles weten te waardeeren? Men vermeit bovendien zoo dikwijls er toch zoo verkeerdelijk, geheel ongelijksoortige zaken; en men begaat daardoor dan een zóó vele misstappen in zijn redeneringen doet, welke geene beantwoording zouw waardig zijn; maar die toch daarom niet missen kunnen eenigen indruk op te laten; omdat iedereen het al of niet toepasselijke niet wel zoude kunnen beoordeelen.

Dit alles in voorreken aan de leden der Tweede kamer niet onbekend geweest, en deze of dergelijke gedachten [illegible] bijzonder voorgezeten bij de beoordeeling van het aanhangig wetsontwerp over de regterlijke magt: dit toch mag men veilig veronderstellen, zonder dat zulks doorstraale in de overwegingen van dit ontwerp. Maar het is niet genoeg dat daar die beginselen gehuldigd worden, dat, dat verkeerde indrukselen worden geweerd, en indien wij dit ons berig houden met die opmerkingen, dan geschiedt zulks niet met oogmerk, om die los te lichten en derzelver gewigtigheid te verminderen, van denkwijze op eene onzijdige wijze te ontvouwen; want zulke opzettelijke beraadslagingen onzer Vertegenwoordiging en de [illegible] verzamelingen in hare kandkamers niet denkbeeldig [illegible] de Natie in staat gesteld worden, om op eene, voor haar juiste [illegible] en gemakkelijke wijze een juist denkbeeld te erlangen van het gewigtige dier aangelegenheden, welke de Vertegenwoordiging, in gemeenschap en in overeenstemming met het Bestuur, geroepen is te behandelen; in het belang van het geheele Vaderland; en om, met geweten, met gemaktigdheid en met een warm vaderlandsch hart, dat de Vrijheid waarlijk lief heeft, beschermt tegen onbevoegde aanrandingen, die in ons veg, om in onze betrekking gewigtige taak te vervullen; daar toe zullen steeds alle onze pogingen strekken, want de liefde voor het Land, die elk aangeboren is, zal dan eene heerlijke vruchten dragen, wanneer ieder op eene voldoende wijze onderrigt is van het plaatsige en van hetgeen gevorderd wordt in de onderscheidene standen en betrekkingen in de maatschappij. Gaan wij nu, na dit voorafgaandelijk medegedeeld te hebben, tot de behandeling der zaak zelve over:

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Tentoonstelling van voortbrengselen der Nijverheid te Munchen, in de maand November 1834. — Het nut der Tentoonstellingen van Nijverheid in 't algemeen is door het alleng verbreiden van dezelve over bijna alle beschaafde landen, te beschouwen als algemeenerkend; want, ofschoon deze Tentoonstellingen in sommige Staten, zoo als in Engeland en in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, geen ongang maakten, zoo ligt dit niet in de ondoelmatigheid des maatregels, maar in de eigenheden van het Engelsch Karakter, dat in zich zelven gekeerd de aanhoudende verbeteringen in 't fabrijkwezen voortzet, en bij zijne nasporingen vreest, steeds door anderen bespied en van de eindelijke winst beroofd te worden.

De Tentoonstellingen van Nijverheid, waarmede wij in onze tijden niets eenigszins overeenkomstig aantreffen, ontstonden, zooals het schijnt, nadat de gilden in sommige landen vernietigd waren, door eene gelouterde en aan de waardigheid der Tentoonstellers passende herschepping der zoogenaamde Beschouwing, welke de verordeningen der vroegere gilden voorschreven. De eerste Tentoonstelling van voortbrengselen der Nijverheid zag men dienvolgens in Frankrijk in het jaar 1798 onder den toenmaligen minister François-de-Neufchateau, klein beginnen, maar met vaderlandsche gezindheid gepaard en met een nationaal feest vereenigd. Napoleon gaf haar met behulp van zijnen minister den, bekenden Chaptal, in de jaren 1801 en 1802 eene rigting, welke zich reeds bij de vierde Tentoonstelling, welke in het jaar 1806 onder Champagny plaats had, als de ware bevonden werd. De restauratie riep het Institut, dat in het begin door den continentaldwang zeer begunstigd werd, maar eindelijk evenwel door de langdurige oorlogen in vergetelheid raakte, weder in 't leven terug. Paris bevondede in vorige jaren 1819, 1823 en 1827 de van alle Staten van Frankrijk aangebragte voortbrengselen van nijverheid. De Julij-omwenteling deed het begonnene genen nog hoogere vlugt nemen, en het jaar 1834 leverde in Parijs eene Tentoonstelling op, welke in prachtrijkdom en de gelijkheid der voortbrengselen alle vroegere overtrof.

Beijeren was onder de Duitsche Staten de eerste, die het voorbeeld van Frankrijk volgde; want reeds na korten tijd van ruit en vrede in October 1818, hielden de beide eerste fabrijksteden, Augsburg en Neurenberg Tentoonstellingen van voortbrengselen der nijverheid. Op dezelve volgde nog, in December van hetzelfde jaar, Munchen. Augsburg vierde in vier achtereenvolgende jaren, namelijk in de jaren 1818, 1819, 1820 en 1821 vier Tentoonstellingen, op welke in het jaar 1823 de vijfde en in het jaar 1829 bij aanwezigheid Hunner Majesteiten, de zesde volgde. Munchen zelf zag in de jaren 1818, 1819, 1821, 1822, 1823 en 1831 eene uitgebreidere menigte Beijersche industrie-productenl vereenigd, waarvan te zijner tijd door het Tijdschrift voor Kunst en Nijverheid (*Kunst- und Gewerbeblatt*) verslag is gedaan.

Kenners gelooven, dat de Tentoonstelling te Munchen dit jaar nog veel te wenschen, heeft overgelaten, en dat er nog veel te doen blijft, vooraleer het zwak flikkerende lichtje, dat zich vertoonde, behouden en allengs tot een heldere vlam aangeblazen moet worden. Tot eer van den achtingwaardigen stand der fabrijkanten moet echter aangemerkt worden, dat vele der gapingen, welke men bij de Tentoonstelling konde bemerken, niets minder dan aan het ontbreken van dezen of genen tak van nijverheid toe te schrijven waren; maar wel dan vele voorwerpen van mode en weelde, enkel uit vrees voor den kostenstand, welken de fabrijkant zich niet tot zijnd kan maken, wegbleven. Vande hoogadelijke dame tot van het minste kamenierlje en dienstmeisje wil in Beijeren (*tout comme chez nous*) alles volgens de Parijsche mode, de naaktheden van zijn lichaam bedekken. Niemand wil aldaar op zijn Duitsch of zelfs Beijersch gekleed gaan; en de koopman doet in het algemeen al het mogelijke, om deze antipatriottische zinnelheid uit bekrompene inzichten te onderhouden. Het geschiedt dat de koopman van den inlandschen fabrijkant neemt, verkoopt het nog aan het publiek als Fransch en Engelsch fabricant, en zoodra het publiek bij de Tentoonstelling ziet, dat men dergelijke waren ook in het land vervaardigt, is het met het vertier en de winst des koopmans, die op de inlandsche waren de inkomende regten van de uitheemsche legt, gedaan.

Aan deze reden van laauwheid in het toezenden van den kant der fabrikanten, die reeds van de voornaamste is, maar ook het moeijelijkst uit den weg te ruimen, schaart zich nog eene reeks andere, waarvan aan de verbetering van de directeurs der toekomstige tentoonstellingen verwacht. Onder dezelve onderscheidt zich vooral die, dat veel groot zinnige fabrijkanten, kunstenaars en werklieden nog niet behoorlijk ingelicht zijn, wat eigenlijk voor Tentoonstellingen past; men verkeert, zooals bij die van dit jaar weder blijkt, nog menigvuldig in de dwaling, dat alleen kunstwerken en zoogenaamde merkwaardigheden, welke uitdrukkelijk voor de Tentoonstelling vervaardigd worden, daar plaats zouden vinden. Overigens had men in de uitschrijving hieron meer behooren te letten; want, behalve de nieuwheid der uitvinding en de volmaaktheid eens voortbrengsels, zijn het hoofdzakelijk qualiteit, quantiteit en prijs, welke een fabricaat in industrieel en staatshuishoudelijk opzigt, waarde geven, en welke den beoordeelaars tot rigtsnoer hunner uitspraken moet strekken.

De gedrukte lijst of catalogus van de voorwerpen dezer Tentoonstelling benaarde in zijn bijvoegsel het aantal Tentoonstellers op 887, onder welke echter de verschillende industrie-, werk-, teeken- en andere scholen een getal van 177 innamen. Sommigen opperden de niet ongegronde klagt dat de producten van die soort, welke bijna alle, ter gelegenheid van jaarlijksche school-examens, reeds gefigureerd hadden, hier niet t' huis behoor

den; terwijl door dezelven weg te leiden veel ruimte voor dingen overgebleven zoude zijn, welke nu bijna verborgen of niet te onderzoeken waren, en hier blinderlijke van den overgang der voortbrengselen van den eenvoudigen werkman en fabrikant tot den arbeid der schooljeugd zoude vermeden gewonden zijn. — Voor het overige beloven zich dezelfden meer voordeel van het vieren dezer Tentoonstelling, dan de drie jaren, zoodo voortaan geregeld zal plaats hebben, dan van de jaarlijksche Tentoonstellingen.

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van Zondag 15 Februarij zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen uitgezet:

Werkel. Schuld 2½ pCt. 50½; 4% —; 5 pCt. 101 ½; Kansbiljetten f 263; Parcots 5 pCt. 46 ¾; Cotten 43 ¾; Fransche Uitgest. 15; Columbiaan 26 ¼; ditto Compagn. 6 ¼; Ter Per. Comp. 4 ½; Pruissische Loten 114.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te Breda, zal op last der Commissie van Administratie dezer Bank, op Woensdag den 11den Maart aanstaande, namiddags des morgens ten *tien* en des namiddags ten *twee* ure, aan het lokaal der Bank, in het openbaar, ten Verkoopen

De VERLOPENE PANDEN van de maanden *October*, *November* en *December* 1834, zoolange de Goederen daarbij niet verlengd of afgelost zijn.

Men zal de verkochte verlopene Panden kunnen lossen of daarvan de Interessen aanbrengen vóór of uiterlijk op Dingsdag den 4den Maart te voren.

Breda, den 16den Februari 1835.

De Directeur,
J. B. MIGNECK.

De Notaris MOLHUIZEN, residerende te Vught, zal, met absentie des Notaris BOSMANS, op den 27sten Februarij, des voormiddags om 9 uren, en den 28sten Maart 1835, telkens, des namiddags om 3 uren, Verkoopen:

Twee groote schoone kapitale welgeconserveerde en goed onderhouden HEEREN HUIZEN, ERVEN en OPENPLAATSEN, met BLOEMTUINEN, KOETSHUIZEN, STALLEN, enz. staande, gelegen en aan elkander en den Heirbaan staande in het midden van het dorp Vught, aan den Straatweg op 's-Hertogenbosch en Leuven, nevens nutteu over dien straatweg gelegen.

Gezegde Huizen bevatten veel uit bebaagen, geplafonneerde met stookplaatsen en kasten voorziene groote Kamers, Zaal, Dienstbooten-Kamers, Kelders en voorts alle die toerigtingen en gemakken welke aan Heeren Huizen worden verlangd.

Te aanvaarden 1 *Mei* 1835.

Gezegde Huizen zullen in massa en perceelen worden geveild en de ¾ der koopsom kan tegen 5 pct. voor 5 jaren op dezelve gevestigd blijven; de gedrukte Billetten alles breeder omschrijven en nadere informatien te bekomen ten kantore van gemelde Notaris.

ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEGUNSTIGING VAN DE VOLKSVLIJT.

Kantoor Directie. *Hoofdstoel Noord-Brabant.*

KANTOOR ROOZENDAAL.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

Mr. N. WITSEN ELIAS, Ontvanger der Algemeene Nederlandsche Maatschappij tot Begunstiging van de Volksvlijt, te Roozendaal, zal, als daartoe behoorlijk geauthoriseerd, op Woensdag den 25sten Februari 1835, des voormiddags ten 9 ure, in *het Groot Schuthuis*, te Dintelsand, bewoond door P. KUSTERS, aan overstaan van den Heere H. STRUYK VAN BERGEN, openbaar Notaris, vaardere nader aan de meest- en genoegsbiedenden Verkoopen

Onder de gemeenste Dintelbord.

88 Kavels Opgaande ULMEN BOOMEN, staande aan den Buitendijk van den Mark-Polder.

6 Kavels Opgaande ULMEN en ESSEN BOOMEN, staande aan den Smallendijk.

12 Kop ULMEN en Kop ESSEN BOOMEN, staande aan den Smallendijk.

27 Opgaande ESSEN BOOMEN, staande aan de Tachtig Roeden.

De voorwaarden waaronder deze Verkooping zal plaats hebben liggen van heden af dagelijks, uitgenomen des Zondags, ter tijd, ten kantore van den Ontvanger voornoemd, te Roozendaal, zullende de nodige aanwijzingen door den Opziener der Maatschappij te Dintelsand gedaan worden.

Roozendaal, den 20sten Januarij 1835.

De Ontvanger der voormelde Maatschappij,
N. WITSEN ELIAS.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

De Agent van het Domein te Rotterdaal, zal, als daartoe bevoegd gedurig geautoriseerd, ter eener- en weder zijde van den Hoofdweg door het Dorp Rotterdaal, in het Eerste Kwartier, op *Vrijdag* den 27. *Februarij* 1835, ten overstaan van den Heer Burgemeester van Woow, des morgens ten 9 ure, ten huize van ADRIAAN VAN AERT, in de Woowsche Plantadje, Verkoopen:

In de Woowsche Plantadje.

10 kavels Opgaande MAST-BOOMEN.
10 " SCHAARHOUT.
50 " HEINHOUT, DUNSEL en SNOEITAKKEN.

In de Hoogenheijsche Plantadje.

15 kavels Opgaande MAST-BOOMEN.
30 " DUNSEL, SNOEITAKKEN.

En ten overstaan van dezen, plaatse en ure vervolgens, Aanbesteding van het ROOIJEN, STRIJKEN, OMSPITTEN, OPGRIPPEN van ruim 19 Bunders GROND.

Op *Dingsdag den 24. Februarij* 1835, ten overstaan van den Heer Burgemeester van den Oudenbosch, des morgens ten 9 ure, ten Raadhuize aldaar, Verkoopen:

12 kavels Opgaande MAST-BOOMEN.
11 " SCHAARHOUT.
32 " HEINHOUT, DUNSEL en SNOEITAKKEN.

Ten overstaan van dezen en plaatse vervolgens

Een perceel ZAAILAND, gelegen onder de gemeente

Op *Donderdag den* 26. *Maart* 1835, des voormiddags ten 10 ure, ten Raadhuize aldaar, Verpachten:

Eenige VISSCHERIJEN, BOUW- en WEILANDEN, gelegen onder de gemeenten Woensdrecht, Ossendrecht, Wouw en Halsteren. Alles breeder bij de Billetten omschreven.

De voorwaarden waaronder deze Verkoopingen, Verpachtingen en Aanbesteding zullen plaats hebben, liggen ten dagelijkschen Comptoire (uitgenomen den Zondag) ten dienste van den Heer Ontvanger voornoemd, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De respective Boschwachters in voormelde Plantadjes, en bij de te Oudenbosch, te bekomen zijn.

Roozengaal, den 26. Januarij 1835.

De Agent voornoemd,
N. WITSEN ELIAS.

OPENBARE VERKOOPING,

op Maandag den 9den Maart 1835, des avonds om 6 ure, in de Herberg van P. QUARTIJN, te Sint Maartensdijk, bestaande in Tafelen, een oversteden van den Notaris WAAL, verdere alaar.

Van een *ARCHEETEK* met alle de dreygende huis *MEUBELEN*, welke zich daarin bevinden, bestaande uit zeven afdelingen, iedere afdeeling breed 1 E. 6 P., 2 E. 6 P., 3 E. 6 P., 4 E. 6 P., 5 E. 6 P., 6 E. 6 P. met een *TOONBANK* daartoe behoorende, zoude bestaande uit twee standlagen, bevattende alle die gerieten en gemakken welke aan zodoe volledigen Apotheek eigen zijn. Het geheel is vrank, en heeft het aanzien van een Grand Apotheek.

Zijnde inmiddels de voorschreve Goederen uit de *Hand te Koop*, benevens onderscheiden HEEL- en VERLOSKUNDIGE INSTRUMENTEN; alles nagelaten door wijlen den Heer RAMAER VAN AALST, in leven Genees-, Heel- en Vroedmeester, te Sint Maartensdijk voornoemd.

Zoo tot het bekomen van informatien nopens den openbaren Verkoop als tot den aankoop der gemelde Goederen *uit de hand*, kan men zich vervoegen, ten kantore van gemelden Notaris en ten sterfhuize van wijlen genoemden Heer BARENDT VAN AALST, te Sint Maartensdijk vermeld.

*** De Notaris VAN DE WERK, residerende te Zevenbergen, zal ten sterfhuize van HENDRIK VAN BAVEL, gewoond hebbende en overleden in den Oudlandschen Polder, onder Zevenbergen, op Vrijdag den 20sten Februarij 1835, beginnende des voormiddags om 9 ure, in het openbaar, *ten kantore gelds*, Verkoopen,

11 stuks PAARDEN, 29 stuks HOORNVEE, 4 WAGENS, 5 KARREN, PLOEGEN, EGGEN en alle andere Landbouwgereedschappen, HUISMEUBELEN, benevens een menigte Goederen en Ongeëderste Granen.

Zegt het voort.

STOOMBOOT

WILLEM DE EERSTE,

VAARDE IN HET NEDERLANDSCH

NYMEGEN EN ROTTERDAM.

Zal de gewone dienst hervatten op Zondag den 22sten Februarij 1835, des morgens ten 7 ure, van *Nymegen* naar *Rotterdam* en *'s Hage*, en op Maandag den 23sten Februarij 1835, des morgens ten 6 ure, van *Rotterdam* naar *Nymegen*, en vervolgens:

Van *Nymegen* naar *Rotterdam* en *'s Hage*:
Elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens ten 7 ure.

Van *Rotterdam* naar *Nymegen*:
Elken Maandag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 6 ure.

Zullende de dienst der Diligences op *'s Hage* en terug, en der bekenden voet ongelijk worden hervat.

Te Breda, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.